PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER LA PREVENCIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DE GÈNERE

Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya

Introducció

Vers una societat marcada per la desigualtat de gènere, la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya considera imprescindible treballar per la igualtat de gènere per construir una nació Catalana igualitària. Amb aquesta finalitat s'ha elaborat aquest protocol.

1. Objectius

Protocol d'actuació per la prevenció de la discriminació per raó de gènere té com objectius:

- Prevenir l'aparició de conductes discriminatòries, violentes o d'assetjament sexual, per raó de sexe o per raó d'orientació sexual, identitat de gènere, entre les persones que formen part de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya
- Establir unes pautes d'actuació per detectar conductes com les descrites en l'apartat 2 (Definicions), investigar-les des de la Comissió d'Igualtat de Gènere i, aplicar la sanció corresponent.
 - El Grup de Treball d'Igualtat proposa:
 - i. crear un reglament disciplinari que contempli aquestes conductes.
 - ii. o que la Comissió d'Igualtat de Gènere realitzi la funció investigadora i que envií l'informe als òrgans disciplinaris estatutaris.
- Informar, formar i sensibilitzar els membres de la FNEC en matèria de discriminació per raó de gènere.

2. Definicions

Violència masclista. La violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de designaltat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat (Llei 5/2008, article 2.a).

Violència LGBTIfòbica. Qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest (Llei 11/2014).

Assetjament per raó de sexe. La situació en la qual es produeix un comportament relacionat amb el sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i de crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu (Llei orgànica 3/2007, article 7).

Assetjament sexual. La situació en la qual es produeix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic, d'indole sexual, amb el propòsit que produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, especialment quan es crea un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu (Llei orgànica 3/2007, article 7).

2.1. Tipus d'agressions

a) No sexuals

Lleus Greus Molt greus

Assignar tasques determinades a una persona en funció del seu sexe, orientació sexual, expressió o identitat de gènere: anar a comprar material, neteja del local o espais d'activitats, redactar l'acta de les reunions, etc.

Utilitzar l'humor sexista o homòfob, estigmatitzant o agredint un col·lectiu o una persona en concret.

Ridiculitzar i menysprear les capacitats i habilitats de caràcter intel·lectual o físic de les persones per raó del seu sexe, orientació sexual, expressió o identitat de gènere: realitzar afirmacions que afirmin que les dones no estan preparades per realitzar alguna tasca, etc.

Formes de comunicació no verbal que produeixin un ambient incòmode o hostil: mirades, gesticulacions, etc.

Males dinàmiques assembleàries / de debat: imposar idees, interrompre, acumular torns de paraula, etc.

Discutir irrespectuosament la necessitat de tractar la questió del gènere i la sexualitat quan altres persones ho considerin necessari. Emprar formes denigrants per dirigir-se a les persones en funció del seu gènere, orientació sexual o expressió o identitat de gènere generant una situació incòmoda, desagradable o intimidatòria: "nena", "guapa", "maricón", "marieta", "travesti", etc.

Insultar, menystenir, marginar o desvalorar una persona per la feina que està desenvolupant per raó del seu sexe, orientació sexual, expressió o identitat de gènere

Conductes que expulsin i impedeixin la participació efectiva de dones i persones del col·lectiu LGBTI, també de forma inconscient, generant situacions incòmodes, hostils o violentes de forma constant: preguntant per la vida privada, to de paraula, gesticulacions, etc.

Generar violència ambiental que promogui valors sexistes o LGBTIfòbics: música, publicitat, etc.

Encobrir o justificar conductes tipificades en aquest protocol: no oferir ajuda a algú que pateix agressions o assetjaments, exculpar un agressor, etc.

Dificultar la resolució de conflictes o menystenir les decisions preses per la Comissió d'abordatge: generar un ambient tens, incòmode o hostil vers una persona que vulgui presentar una denuncia, incomplir les decisions de la Comissió, reiterar-se en la conducta, menystenir les persones que gestionen l'aplicació d'aquest protocol-marc i el seu procediment, crear un debat públic sobre l'abordatge d'una agressió, etc.

Prohibir, impossibilitar o dificultar a algú la participació, accés a informació (contactes, actes de reunions), accés a equipaments o assumpció de càrrecs de responsabilitat per raó del seu sexe, orientació sexual, expressió o identitat de gènere: Difamar sobre una persona i la seva vida privada; agredir el seu dret a la intimitat pressionant-la perquè expliqui la seva vida sexual, etc.

Amenaçar amb produir un dany a una persona per motius discriminatoris.

Coaccionar algú per motius discriminatoris.

Emprar la força física contra una altra persona per raó del seu sexe, orientació sexual, expressió o identitat de gènere: *empentes, cops, bufetades, etc.*

Generar o buscar deliberadament situacions de coincidència amb una dona o persona del col·lectiu LGBTI que generin una situació de control, perill, manca de seguretat, violació de l'espai personal i de l'esfera privada: insistir per tenir trobades a soles, intentar treballar sempre amb aquesta persona, seguir- la pel carrer, contactar amb aquesta per mitjans telemàtics, esperar-la a casa, etc.

b) <u>Sexuals</u>

Lleus	Greus	Molt greus
Comentaris en abstracte no dirigits a cap persona en concret relatius al cos o aparença física. Mirades lascives sobre el cos d'una persona. Fer comentaris amb contingut sexista fora de context a qui estigui realitzant tasques en una determinada activitat: usant termes com "ci, guapa" per referir-se a algú, etc.	Jutjar i/o crear opinió pública sobre l'exercici de la llibertat sexual o conductes sexuals d'una persona o persones: insinuar o afirmar que algú es promiscu perquè és homosexual o bisexual. Jutjar i/o crear opinió pública de la vida sexual d'una persona. Realitzar gestos de caràcter obscè sense el consentiment de la persona que els rep o quan s'ha especificat el rebuig cap a aquesta conducta. Exhibir material audiovisual amb contingut sexual discriminatori durant el desenvolupament de tasques relacionades amb l'associació.	Estendre rumors sobre la vida sexo-afectiva, sexualitat, preferències, pràctiques sexuals o identitat de gènere d'una persona. Contactar, o intentar contactar, amb una persona presencialment o per comunicació telemàtica amb la finalitat de transmetre un contingut sexual no desitjat i/o amb caràcter ofensiu. Acostaments o contactes físics no consentits amb finalitats sexuals: arraconar, pessigar, tocaments, massatges, balls, etc Insinuacions directes de caràcter sexual en contexts on ja s'ha manifestat la negativa de l'altra persona, a través de paraules i formes de comunicació no verbal. Tenir actituds agressives o intimidar amb finalitat sexual. Encobrir una agressió física o un abús sexual. Sol·licitar favors sexuals, amb o sense amenaces. Mantenir relacions sexuals amb una persona que es troba incapacitada per decidir si les vol tenir o no a causa del consum d'alcohol, drogues o altres factors. Drogar una persona per mantenir-hi relacions sexuals sense el seu consentiment. Utilitzar la violència o la intimidació per mantenir relacions sexuals amb una persona.

3. Àmbit d'aplicació

Aquest protocol és d'aplicació als membres de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya tant per denúncies internes com per denúncies externes.

En cas que un membre de la FNEC denuncii ser víctima d'una de les situacions contemplades a l'apartat 2, la Comissió d'Igualtat l'acompanyarà i l'assessorarà en quantes actuacions siguin necessàries davant les autoritats acadèmiques, administratives o judicials.

4. Procediment d'actuació

La Comissió d'Igualtat és l'encarregat d'investigar la denúncia i elaborar un informe que s'elevarà als òrgans disciplinaris estatutaris.

• El grup de treball d'Igualtat proposa la creació d'una Comissió d'igualtat composta per un membre de la FNEC de cada nucli.

4.1. Procediment davant d'una denúncia

a) Denúncia interna:

El membre de la FNEC s'ha de dirigir al membre de la Comissió d'Igualtat del seu nucli. Seguidament, el membre de la Comissió d'Igualtat del nucli portarà la denúncia a la Comissió i aquests hauran d'investigar i elaborar un informe i aquest s'enviarà als òrgans disciplinaris estatutaris.

b)Denúncia externa:

Quan un membre de la FNEC és denunciat per una persona externa a l'organització per alguna conducta descrita en l'apartat 2, la Comissió d'Igualtat obrirà un procediment informatiu a fi de determinar si s'ha produït una conducta sancionable. La Comissió elaborarà un informe que s'enviarà als òrgans disciplinaris estatutaris.

Per tal de protegir la privacitat i la intimitat de la víctima, si algun membre o no membre de la FNEC informa al seu nucli d'una mala conducta (descrites en l'apartat 2), serà el coordinador del nucli que parlarà amb la persona afectada i aquesta tindrà l'última paraula en quant les actuacions a realitzar.

Tipus d'agressió	Agressor	Agredit	Accions
Lleu	FNEC	FNEC	
Greu	FNEC	FNEC	
Molt greu	FNEC	FNEC	
Lleu	FNEC	NO FNEC	
Greu	FNEC	NO FNEC	
Molt greu	FNEC	NO FNEC	

5. Obligacions de garantia del protocol

Per a la implementació d'aquest protocol, els òrgans responsables de la FNEC tindran les següents obligacions:

Coordinadora Nacional

- a) Conèixer aquest protocol i vetllar per reduir i eliminar factors de risc que generin situacions discriminatòries, violentes o d'assetjament.
- b) Vetllar, a través de la informació als nuclis perquè tota la militància conegui i compleixi aquest protocol.
- c) Garantir les formacions específiques necessàries per prevenir actituds i comportaments masclistes que perpetuen les discriminacions i violències masclistes i LGTBIfòbiques.
- d) Garantir la confidencialitat dels processos i el respecte a les persones implicades.

Coordinadors de nucli

- a) Conèixer aquest protocol i vetllar per reduir i eliminar factors de risc que generen situacions discriminatòries, violentes o d'assetjament.
- b) Vetllar per al compliment del protocol i garantir la confidencialitat dels processos.

Comissió d'Igualtat

- a) Vetllar per al compliment del protocol.
- b) Avaluar el protocol i detectar necessitats d'actualització i millora.
- c)Col·laborar en l'elaboració de l'informe anual.
- d)Facilitar recursos formatius i vetllar per al coneixement del protocol.

2.4.- Principis i garanties

Respecte i protecció. Cal procedir amb la discreció necessària per protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades i de les denunciades, que han de ser informades del protocol. Es tindrà sempre en compte les necessitats de la persona afectada.

Confidencialitat. La informació generada en aplicació del protocol tindrà caràcter confidencial. Les persones que hi intervinguin directament (tant les parts implicades com els membres de la Comissió d'Igualtat) tenen l'obligació de no revelar-ne el seu contingut.

Diligència i celeritat. La recopilació d'informació s'ha de fer amb la major rapidesa possible i amb la màxima sensibilitat i respecte als drets de cadascuna de les persones implicades.

Imparcialitat i proporcionalitat. El procediment ha de garantir que s'escolti i es tracti de manera justa totes les persones implicades. Cal evitar que l'amistat o l'afinitat obstaculitzin la valoració objectiva de la situació.

Protecció davant de possibles represàlies. La FNEC ha de garantir l'absència de represàlies contra les persones que formulin una denúncia o que proporcionin informació com a testimonis.